

Guia docent de l'assignatura "Ciències Socials i Salut"**2017/2018**Codi: 200703
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
884 Infermeria	Grau en Infermeria	FB	1	2

Contacte	Utilització d'idiomes
Responsable: Adelaida Ramos Fernández E-mail: ARamosF@santpau.cat Professora: Adelaida Ramos Fernández	Llengua vehicular majoritària: Català Algun grup íntegre en anglès: No Algun grup íntegre en català: No Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències Bàsiques, matèria Sociologia i està planificada al segon semestre del grau d'Infermeria.

Integra les eines teòriques i metodològiques aportades per altres assignatures de ciències bàsiques, ja cursades pels estudiants, per realitzar l'anàlisi dels diferents temes abordats des de la Sociologia de la Salut.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és proporcionar un àmbit de discussió de conceptes bàsics de la Sociologia de la Salut on les diferents perspectives de les ciències socials poden aportar una mirada diferencial en la definició dels problemes que plantegen els processos de salut-malaltia-atenció.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura.

- 1.-Identificar els problemes teòrics en l'àrea de Sociologia de la Salut.
- 2.-Descriure l'heterogeneïtat social davant la salut-malaltia-atenció.
- 3.-Analitzar els problemes d'equitat i racionalitat en les polítiques de salut.
- 4.-Explicar la construcció del rol de malaltia.
- 5.-Descriure les modalitats en que els diferents poders dels professionals de la salut es generen i les transformacions en la pràctica que comprometen l'autonomia de l'usuari/pacient.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
CE4. Demostrar que compren el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del context social i multicultural.	CE4.14. Descriure les diferències en les conductes i pautes de l'actitud de les persones en funció del seu context cultural, social, gènere, en un context multicultural i edat. CE4.15. Analitzar els factors socials i culturals en la vivència i l'abordatge dels processos de salut i malaltia.
CE7. Demostrar que compren sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.	CE7.16. Identificar la pluralitat d'opinions i creences.
CT5 Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.	
CG3 Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.	

Continguts**MÒDUL 1.**

Sociologia i salut

- Sociologia de la professió.
- Perspectives sociològiques en l'estudi de la malaltia.
- Fonts i mètodes per l'estudi sociològic de la salut i la malaltia.

Construcció del rol social de la malaltia.

- Determinants socials de la salut: cultura, demografia, economia, tecnologia, informació, sanitària...
- Itinerari de la malaltia.

Cultura contemporània i salut.

- Edat, salut i curs de vida.
- Actituds actuals davant de la salut, la malaltia i la mort.
- El culte al cos i a la vida saludable.
- La medicalització dels comportaments i els estils de vida.
- Malaltia i estigma en la societat contemporània.

MÒDUL 2.

Salut i desigualtat social

- Classes socials i estils de vida.
- Utilització dels recursos sanitaris en relació a la classe social.

Treball i salut

- La relació entre tipus d'ocupació i salut.
- Riscos laborals.
- Deteriorament en la qualitat de vida de la persona que està a l'atur.

Salut i gènere

- Distinció sexe – gènere.
- Diferents maneres d'emmalaltir atribuïbles a diferències biològiques i/o de gènere.
- Violència, maltractament i problemes de salut.
- Contribució de les dones en les cures de salut.

MÒDUL 3.

Salut-malaltia i migració

- Factors determinants de la salut de la població immigrant: rellevància de la cultura.
- La pràctica dels professionals de la salut en una societat multicultural: consideracions sobre la cultura en l'entrevista clínica.
- La relació de la població immigrant i el sistema sanitari segons la seva situació administrativa: el conveni d'atenció sanitària a immigrants a Catalunya.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de considerar que el protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant. L'estudiant ha de ser actiu i autònom en tot el procés i la professora dona suport a l'estudiant aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge.

L'assignatura és presencial amb assistència no obligatòria.

Activitat dirigida:

Existeix un únic grup de teoria. El desenvolupament teòric del tema es compagina amb activitats a l'aula, de caire més pràctic (individuals i/o en grup), per tal de consolidar els continguts teòrics i assolir les competències de l'assignatura.

Activitat supervisada:

L'estudiant realitza un treball en grup respecte un tema que el professor estableix a l'inici del curs. Les tutories poden ser presencials o per via electrònica.

L'orientació inicial sobre el treball inclou informació sobre el guió, els criteris per a l'avaluació del treball i data de lliurament. La presentació del treball ha de seguir la normativa de l'EUI.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques:	45	1,8	CE4.14,CE4.15,CE7.16
Tipus: Supervisades			
Tutories:	0,5	0,02	CE7.16, CT5
Treballs :	7	0,28	
Tipus: Autònomes			
Estudi i anàlisi de documents i articles	90	3,6	CE4.14,CE4.15,CE7.16 CT5, CG3

Avaluació

L'estudiant disposa d'una única convocatòria per curs acadèmic per superar l'assignatura. La progressió acadèmica i l'aprovació de l'assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada.

Es dur a terme una avaluació continuada i formativa mitjançant una prova escrita que consta de dues parts: conceptes a desenvolupar + preguntes tipus test i un treball en grup. Per superar l'avaluació continuada cal haver realitzat i aprovat cadascuna de les proves (prova escrita i treball), amb una puntuació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna d'elles. La qualificació de l'assignatura ve donada per la ponderació establerta de les notes obtingudes en aquestes proves.

En les proves tipus test les respostes errònies resten segons la següent fórmula:

$$x = \text{encert} - (\text{errors} / n-1), \text{ sent } n \text{ el número d'opcions de resposta.}$$

Prova final global

Durant el període de proves formatives d'avaluació es programa una prova final per aquells estudiants que no s'hagin presentat a l'avaluació continuada o no l'hagin superat.

Consisteix en una prova escrita de desenvolupament de conceptes rellevants del temari.

La puntuació obtinguda en aquesta prova equival al 100% de la qualificació de l'assignatura.

Activitat de recuperació

Es proposa una activitat de recuperació per aquells estudiants que hagin obtingut a la prova final global una nota igual o superior a 4'5 i inferior a 5 sobre 10. Aquesta activitat dona opció a l'aprobat amb una nota de 5 i consisteix en un comentari crític d'un article vinculat amb el temari, a determinar per la professora.

Qualificació:

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent

No avaluat

Quan l'estudiant no hagi aportat prou evidències que permetin una qualificació global de l'assignatura, en l'acta es consigna la qualificació com a "*No avaluat*".

Són motiu de manca d'evidències suficients (1+2):

1. Si l'estudiant no ha participat en cap de les activitats de l'avaluació continuada.
2. Si l'estudiant no es presenta a la prova final global.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, la prova global final pot ser revisada per l'estudiant en el període determinat per a la "revisió d'examen". No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del període establert.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	70%	5,25	0,21	CE4.14,CE4.15,CE7.16
Treball en grup	30%	2,25	0,09	CE7.16, CT5

BIBLIOGRAFIA

Pensar la sociedad. Una iniciación a la sociología.

Autor Rodríguez Sedano A.

Edita Eunsa, Ediciones Universidad de Navarra (3ª Edició) 2008.

ISBN 9788431325466

Sociología. 7ª Edición.

Autor Giddens A, Sutton PW.

Edita Alianza Editorial. 2014.

Bibliografía específica

Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres sanitaris de Catalunya. Colecció "Guies sobre la Diversitat Religiosa",2.

Autor Departament de Governació i Relacions Institucionals i Departament de Salut.

Edita Generalitat de Catalunya. 2015.

Protocolo común de actuación sanitaria ante la mutilación genital femenina (MGF). Sistema Nacional de Salud.

Autor Grupo de trabajo de la comisión sobre protocolos y guías de actuación sanitaria ante la VG y grupo de aspectos éticos y legales.

Edita Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad 2015

Programa d'intervenció integral contra la violència masclista. PIIVM 2012-2015.

Autor Institut Català de les Dones.

Edita Generalitat de Catalunya. 1ª Edició 2014

Immigració i serveis sanitaris a la ciutat de Barcelona. La perspectiva de la població marroquina, xinesa, equatoriana i pakistanesa.

Autor Consorci Sanitari de Barcelona.

Edita Agència de Salut Pública de Barcelona. 2011.

Guia d'atenció primària al pacient immigrant.

Autor Grup COCOOPSI de CAMFIC

Edita Societat Catalana de medicina familiar i comunitària. 2011.

Migraciones y salud.

Autor Comellas JM, Allué X, Bernal M, Fernández-Rufete J, Mascarella L (comps)

Edita Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili. 2010.

Antropología y Enfermería.

Autor Martorell MA, Comellas JM, Bernal M.

Edita Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili. 2009.